

Repertoriumnummer 2021 /
Datum van uitspraak 9 december 2021
Rolnummer 2020/AB/476
Beslissing waartegen beroep 19/1047/A

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - pensioenen
tegensprekelijk arrest
definitief
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

FEDERALE PENSIOENDIENST, ON 0206.738.078, 1060 BRUSSEL, Europaesplanade 1, appellant,
vertegenwoordigd mr.

tegen

D. S.,
geïntimeerde, vertegenwoordigd mr.

**

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:
Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken door de arbeidsrechtbank te Brussel op 29 juni 2020, 6^e kamer (A.R. 19/1047/A)
- het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie op 30 juli 2020,
- de neergelegde conclusies,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 30 september 2021 door advocaat-generaal _____,
- de voorgelegde stukken.

**

*

1. PROCEDURE

1.

Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel op 12 september 2019, tekende de heer D. S. beroep aan tegen de beslissing van 14 juni 2019 waarbij hem het basisbedrag van de inkomensgarantie voor ouderen (hierna IGO) werd toegekend.

Bij vonnis van 29 juni 2020 heeft de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 6^e kamer, in de zaak met AR nr. 19/1047/A, de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard en werd huidig geïntimeerde veroordeeld om met ingang vanaf 1 januari 2019 aan de heer D. S. het verhoogde basisbedrag van de IGO toe te kennen.

De eerste rechter oordeelde dat vooreerst het vermoeden van samenwoning weerlegbaar was en dat de heer D. S. voldoende bewees dat er geen sprake was van samenwoning.

2.

Appellante kan zich niet neerleggen bij het hierboven vermelde vonnis en heeft bij verzoekschrift, op 30 juli 2020 neergelegd ter griffie van het arbeidshof Brussel, hoger beroep aangetekend.

Daarbij wordt gevorderd het vonnis *a quo* en de aangevochten beslissing te vernietigen, te zeggen voor recht dat terzake een onweerlegbaar vermoeden van samenwoning bestaat en de bestreden beslissing van 14 juni 2019 te bevestigen.

3.

Partijen werden overeenkomstig artikel 747 Ger. W. opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 9 september 2021, alwaar zij werden gehoord in de uiteenzetting van hun middelen en besluiten, waarna de debatten werden gesloten.

Het schriftelijk advies van het Openbaar Ministerie werd op 30 september 2021 door mevr. _____, advocaat-generaal, ter griffie neergelegd.

Partijen hebben geen gebruik gemaakt van hun mogelijkheid tot repliek.

Na beraad doet het arbeidshof Brussel in de Nederlandse taal als volgt uitspraak.

2. ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP

Het vonnis van 29 juni 2020 werd overeenkomstig artikel 792, 2^e lid Ger. W. met een gerechtsbrief van 2 juli 2020 door de griffier van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel aan de partijen ter kennis gebracht.

Appelante tekende hoger beroep aan bij verzoekschrift dat op 30 juli 2020 werd neergelegd op de griffie van het arbeidshof Brussel.

Het hoger beroep werd overeenkomstig de artikelen 1051, eerste lid Ger. W. tijdig en regelmatig naar de vorm ingesteld, zodat het ontvankelijk is.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

3.1. Standpunt van appellant

1.

Geïntimeerde werd vanaf 1 september 2019 een rustpensioen toegekend, alsook het basisbedrag van de IGO, aangezien volgens het rijksregister geïntimeerde samenwoonde met andere personen.

De eerste rechter oordeelde dat artikel 6 § 1 van de IGO-wet een weerlegbaar vermoeden van samenwoning bevat.

Appellante kan zich evenwel voor het bepalen van de samenwoning enkel richten op de inschrijving in de bevolkingsregisters, dit sinds de wijziging van voormeld artikel 6 § 1 door artikel 4 van de wet van 8 december 2013 (in werking vanaf 1 januari 2014) dat voorziet dat het gewoonlijk verblijf blijkt uit de inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente waar de verblijfplaats gevestigd is. Uitzonderingen worden limitatief opgesomd in artikel 6 § 2, 2e en 3e lid van de wet van 22 maart 2001.

De wetgever koos voor een objectief criterium om misbruiken te voorkomen omdat de controle op de conformiteit van de feitelijke en juridische situatie niet mogelijk is. Appellante beschikt immers niet over de controlemogelijkheden die het OCMW en de RVA wél hebben.

In de IGO-wetgeving werd een onderscheid ingevoerd tussen enerzijds gehuwden/wettelijk samenwonenden en anderzijds feitelijk samenwonenden, dit met betrekking tot het delen van de bestaansmiddelen en pensioenen.

In de memorie van toelichting staat het voeren van een omstandig onderzoek naar het delen van de hoofdverblijfplaats haaks op de doelstelling van het wetsontwerp om het bestaansmiddelenonderzoek te vereenvoudigen en de procedure voor de toekenning van het IGO te verlichten.

Het is dus niet de bedoeling om onderzoek te verrichten naar de concrete manier van samenleven. Integendeel werd geopteerd voor objectieve criteria die verifieerbaar zijn in authentieke bronnen (bevolkingsregisters), namelijk het al dan niet ingeschreven zijn op hetzelfde adres, en de burgerlijke staat (gehuwd en wettelijk samenwonenden).

Dat is ook de reden waarom het artikel 6 § 1, laatste lid vanaf 1 januari 2014 werd gewijzigd en daarbij wordt niet verwezen naar 'samenwonen' of 'samenwoning', maar enkel naar het delen van dezelfde hoofdverblijfplaats.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde op 23 mei 2019 dat artikel 6 § 1, zoals gewijzigd bij de wet van 8 december 2013, de Grondwet niet schendt. Het Grondwettelijk Hof heeft niet expliciet gezegd dat het om een onweerlegbaar vermoeden gaat, maar aanvaardt wel dat de wetgever over een discretionaire bevoegdheid beschikt om een onweerlegbaar vermoeden in te voeren in de sociale bijstandsregeling.

Artikel 6 § 1 voormeld bepaalt op welke wijze er vastgesteld wordt dat personen dezelfde hoofdverblijfplaats delen: *“worden geacht dezelfde hoofdverblijfplaats te delen, de aanvrager en elke andere persoon die gewoonlijk met hem op dezelfde plaats verblijft. Het gewoonlijk verblijf blijkt uit de inschrijving in de bevolkingsregisters”*.

Door de wetgever werd geen wettelijk vermoeden ingevoerd, maar werd wel vastgelegd dat het gewoonlijk verblijf wordt bepaald door de inschrijving in de bevolkingsregisters.

2.

Ten onrechte stelt geïntimeerde dat het om een weerlegbaar vermoeden zou gaan.

In de oude bepaling werd voorzien dat de inschrijving in de bevolkingsregisters kon worden weerlegd aan de hand van een ambtelijk of administratief stuk, maar dit werd in de nieuwe wettelijke bepaling weggelaten. De wetgever had dus duidelijk tot doel inhoudelijke wijzigingen aan te brengen aan de wettelijke bepaling.

In de oorspronkelijke bepaling waren er 2 opties, enerzijds de inschrijving in de bevolkingsregisters, anderzijds de ambtelijke of administratieve stukken voor wie niet akkoord was met de eerste optie en daarvan het tegenbewijs wou leveren.

Die laatste mogelijkheid werd evenwel geschrapt, zodat de toekenning van het basisbedrag of van het verhoogde bedrag aan IGO uitsluitend zal afhangen van het feit of iemand op hetzelfde adres samenwoont, hetgeen alleen nog kan blijken uit de inschrijving in de bevolkingsregisters.

De wetgever opteerde er voor om de hoofdverblijfplaats enkel vast te stellen aan de hand van de inschrijving in de bevolkingsregisters. Het is niet omdat verwezen wordt naar het begrip hoofdverblijfplaats dat de wetgever niet (meer) zou beschikken over een discretionaire bevoegdheid om daar een onweerlegbaar vermoeden van te maken. Het Grondwettelijk Hof heeft dat ook bevestigd.

Vóór de wetwijziging diende appellante zich uit te spreken over ambtelijke bewijsstukken, wat resulteerde in een langere behandelingstermijn van de aanvraag en ook niet altijd positief was voor de aanvrager. Nu bestaat er méér rechtszekerheid, aangezien enkel op basis van het rijksregister wordt geoordeeld op welk bedrag een aanvrager gerechtigd is.

De reglementering is van openbare orde en dient restrictief te worden geïnterpreteerd.

Appellante verwijst naar diverse rechtspraak waarin het onweerlegbaar vermoeden werd bevestigd.

3.

De stukken die door geïntimeerde worden voorgebracht tonen voorts niet aan dat het zou gaan om verschillende woonentiteiten.

Er worden geen facturen voorgebracht van nutsvoorzieningen waaruit ondubbelzinnig blijkt dat iedereen zijn eigen verbruik ten laste neemt. Uit de foto's blijkt voorts dat de keuken gedeeld wordt.

De brief van het OCMW is niet dienstig, aangezien niet in alle residuaire stelsels dezelfde bewijsregeling voorzien is. Overigens moet de vraag gesteld worden op grond van welke gegevens het OCMW meende dat geïntimeerde als alleenstaande moest worden beschouwd.

Als geïntimeerde stelt dat het om verschillende woonentiteiten zou gaan, dan moet hij zorgen voor een apart huisnummer of brievenbusnummer.

4.

De door geïntimeerde gevorderde rechtsplegingsvergoeding dient te worden gebracht op 174,94 € en op 131,18 € in eerste aanleg, aangezien het om een niet in geld waardeerbare vordering gaat.

3.2. Standpunt van geïntimeerde

1.

Geïntimeerde maakt vanaf 1 september 2019 aanspraak op het verhoogde bedrag van de IGO.

Tussen 1 september 2019 en 27 januari 2021 was hij gedomicilieerd aan de Avenue te 1050 Brussel waar ook mevr. M. B. gedomicilieerd is, alsook mevr. B. M. Op het verdiep van geïntimeerde bevinden zich verschillende woonentiteiten die door de betrokken personen worden gehuurd.

Volgens appellante moet geïntimeerde omwille van het domicilie van mevr. M. B. en mevr. B. M. als samenwonende beschouwd worden en kan hij enkel aanspraak maken op het basisbedrag in plaats van op het verhoogde bedrag van de IGO.

Op 27 januari 2021 is geïntimeerde verhuisd naar de te Elsene omdat de eigenaar renovatiewerken plande waardoor geïntimeerde niet langer op het vorige adres kon blijven.

2.

Door het artikel 6 § 1 van de wet van 22 maart 2001 wordt een wettelijk vermoeden ingesteld dat twee personen de hoofdverblijfplaats delen wanneer zij hetzelfde domicilie hebben.

Appellante meent dat het ingevolge de wetswijziging zou gaan om een onweerlegbaar vermoeden, wat een foute interpretatie is van de wet en van de voorbereidende werken. De wet bepaalt dat men "*geacht wordt*" een hoofdverblijfplaats te delen, hetgeen impliceert dat nog steeds kan bewezen worden dat de hoofdverblijfplaats niet wordt gedeeld.

Anderzijds blijkt uit de voorbereidende werken dat de wetswijziging werd ingevoerd met het oog op de vereenvoudiging van het systeem en het beperken van de administratieve last bij appellante.

Vóór de wetswijziging moest telkens een onderzoek gevoerd worden waarbij appellante de bestaansmiddelen moest opvragen, maar het feit dat een administratieve vereenvoudiging werd doorgevoerd wil nog niet zeggen dat het vermoeden onweerlegbaar zou geworden zijn.

Het vermoeden is integendeel nog steeds weerlegbaar, met dien verstande dat het aan de rechtsonderhorige zal zijn om het tegenbewijs te leveren en niet dat het aan appellante zou toekomen om een onderzoek op te starten.

Dat dit de enige correcte interpretatie is, blijkt ook uit het oude artikel 1352 B.W. dat bepaalt dat het wettelijk vermoeden diegene ontslaat in wiens voordeel het bestaat. Dit wordt bevestigd door artikel 8.7 van het nieuwe bewijsrecht dat sinds 1 november 2020 van toepassing is.

3.

Volgens appellante zou zij over geen controlebevoegdheden beschikken om het weerlegbaar vermoeden te controleren, maar daaruit kan geenszins afgeleid worden dat het om een onweerlegbaar vermoeden zou gaan. Bij een weerlegbaar vermoeden zal het precies aan de rechtsonderhorige zijn om het tegenbewijs te leveren. Een wetsinterpretatie kan niet afhangen van de controlemogelijkheden waarover appellante zou beschikken.

In hoger beroep stelt appellante nu wel dat het Grondwettelijk Hof zich in haar arrest van 23 mei 2019 niet heeft uitgesproken over de vraag of een onweerlegbaar vermoeden werd ingevoerd door de wet van 8 december 2013, maar enkel over de vraag of de interpretatie van de verwijzende rechter dat het om een onweerlegbaar vermoeden zou gaan, discriminatoir zou zijn ten opzichte van andere regelingen in de sociale zekerheid.

Tóch blijft appellante verwijzen naar deze uitspraak dat nochtans handelt over een huisgenotenovereenkomst, wat toch compleet verschillend is van de situatie van geïntimeerde.

Er werd reeds herhaaldelijk geoordeeld dat de rechtsonderhorige het recht heeft dit vermoeden te weerleggen en te bewijzen dat er geen sprake is van een gemeenschappelijke huishouding waaruit enig financieel voordeel zou gehaald worden.

4.

Er is ook geen sprake van een gemeenschappelijk huishouden met mevr. M. B. en/of B. M. Iedereen heeft een aparte huurovereenkomst ondertekend en betaalt -elk afzonderlijk- elke maand zijn/haar huur en vaste kosten.

Bij controle door de politie werd tot twee keer toe bevestigd dat het gaat om aparte woonsituaties.

Geïntimeerde was reeds vóór zijn pensionering hulpbehoevend omwille van zijn precaire gezondheidstoestand en toen reeds heeft het OCMW een bestaansmiddelenonderzoek en een onderzoek in de woning uitgevoerd, waarbij zij tot de conclusie kwam dat geïntimeerde als alleenstaande moest beschouwd worden.

Ook de woon- en leefsituaties van geïntimeerde en van mevr. M. B. en van mevr. B. M. zijn volledig gescheiden, wat o.m. blijkt uit de foto's die voorgelegd worden. Zo heeft geïntimeerde een aparte bel en een aparte brievenbus, terwijl in de keuken verschillende kookvuren aanwezig zijn die daar door elke bewoner zelf moeten worden voorzien. Er is dus geen gemeenschappelijk gebruik van een keukeninstallatie of keukenspullen. Geïntimeerde heeft ook zijn eigen koelkast staan in zijn privéruimte, alsook een eigen zetel. Er is geen gemeenschappelijke woonkamer.

Geïntimeerde was niet op hetzelfde adres gedomicilieerd als mevr. M. B. en mevr. B. M. om daar een economisch voordeel uit te halen, zoals ook kan worden afgeleid uit de staat van het appartement.

Het is niet gerechtvaardigd dat geïntimeerde louter op grond van het domicilie het verhoogde basisbedrag wordt ontzegd, nu hij duidelijk aantoont dat er geen sprake is van een gemeenschappelijk huishouden.

Het klopt dat appellante geïntimeerde heeft geadviseerd contact op te nemen met de bevolkingsdiensten van de gemeente om de gegevens in het rijksregister aan te passen en ook in haar beroepsverzoekschrift stelt appellante dat er verschillende woonentiteiten zijn in hetzelfde gebouw, maar dat het dan aan geïntimeerde zou toekomen om een apart huisnummer of nummer van een brievenbus aan te vragen.

Geïntimeerde is evenwel enkel huurder en daarom wordt aan zijn vraag geen gevolg gegeven omdat het gebouw stedenbouwkundig bepaald is als één wooneenheid per verdiep, wat dus niet met de realiteit overeenstemt. De stedenbouwkundige opsplitsing is niet iets wat geïntimeerde als huurder kan afdwingen en de verhuurder weigert elke medewerking.

Dit is geen alleenstaand gegeven in Brussel, aangezien in veel gebouwen verschillende wooneenheden per verdieping voorkomen zonder in regel te zijn. Het is evenwel vaak zo dat het enkel nog dergelijke woonentiteiten zijn die betaalbaar zijn voor IGO-gerechtigden met een beperkt budget.

5.

Bij synthesebesluiten wordt een rechtsplegingsvergoeding gevorderd van 131,18 € (eerste aanleg) en van 174,94 € (hoger beroep).

4. BEOORDELING

1.

De betwisting beperkt zich tot de periode 1 september 2019 – 27 januari 2021, aangezien geïntimeerde op deze laatste datum verhuisd is en hij ter zitting bij monde van zijn raadsman erkent sindsdien het verhoogde basisbedrag aan inkomensgarantie voor ouderen (hierna IGO) te ontvangen.

2.

Met ingang van 1 september 2019 ontvangt geïntimeerde een rustpensioen, alsook een IGO, dit tegen het basisbedrag. Appellante oordeelde immers op basis van de gegevens uit het rijksregister dat geïntimeerde moest worden beschouwd als samenwonende, waardoor hij geen aanspraak kon maken op het verhoogde basisbedrag.

Appellante stelt dat artikel 6 § 1 van de IGO-wet sedert de wetswijziging van 8 december 2013 een onweerlegbaar vermoeden van samenwoning bevat, met andere woorden dat aan de hand van de gegevens uit het rijksregister op onweerlegbare wijze moet aangenomen worden dat er sprake is van samenwoning.

Geïntimeerde van zijn kant houdt dan weer voor dat de wetswijziging van 8 december 2013 niet leidde tot het opheffen van het weerlegbaar karakter van het vermoeden van samenwoning, maar dat het -in tegenstelling tot vroeger- niet meer de FPD is die een onderzoek moet voeren naar de werkelijke toestand, maar de IGO-aanvrager zal moeten bewijzen dat er geen sprake is van samenwoning.

3.

Artikel 6 § 1 van de IGO-wet van 22 maart 2001 luidde oorspronkelijk als volgt:

Worden geacht dezelfde hoofdverblijfplaats te delen, de aanvrager en elke andere persoon die gewoonlijk met hem op dezelfde plaats verblijft. Het gewoonlijk verblijf blijkt hetzij uit de inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente waar de verblijfplaats is gevestigd, hetzij uit ieder ambtelijk of administratief stuk dat op een werkelijk verblijf op hetzelfde adres duidt.

Ingevolge de wijziging, ingevoerd met de wet van 8 december 2013, bevat artikel 6 § 1 thans de volgende bepaling:

Worden geacht dezelfde hoofdverblijfplaats te delen, de aanvrager en elke andere persoon die gewoonlijk met hem op dezelfde plaats verblijft. Het gewoonlijk verblijf blijkt uit de inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente waar de verblijfplaats is gevestigd.

In het arrest van 4 februari 2021 heeft deze kamer van dit arbeidshof (AR nr. 2017/AB/666) als volgt geoordeeld met betrekking tot de inhoudelijke wijziging van het bewuste wetsartikel:

Noch in het wetsontwerp dat leidde tot de wet van 8 december 2013, noch in het verslag van de Commissie van sociale zaken van 31 oktober 2013 wordt enige toelichting gegeven bij het wegvallen van deze bepaling.

Nazicht van de parlementaire werken bij de oorspronkelijke wet van 22 maart 2001 leert dat deze tekst niet voorkwam in het oorspronkelijke ontwerp, maar toegevoegd werd naar aanleiding van een amendement en de bespreking in de Commissie van sociale zaken. Volgens het amendement was het rijksregister van de natuurlijke personen, en de daarin opgenomen vermelding van de domiciliëring van de betrokkenen, alleen geen aangepast instrument om te kunnen vaststellen of een persoon daadwerkelijk alleenstaande of samenwonende is. Het parlementslid stelde voor dat de deskundigen die deel uitmaakten van de werkgroep betreffende de vereenvoudiging en de informatisering van de sociale zekerheid, zouden onderzoeken welke middelen daartoe zouden kunnen worden gebruikt. Ingevolge dit amendement werd een regeringsamendement ingediend waarbij de oorspronkelijke tekst werd aangevuld met de passage die door de wet van 8 december 2013 opnieuw geschrapt werd.

De mogelijkheid om een gewoonlijk verblijf vast te stellen via een ambtelijk of administratief stuk was onder de oude wetgeving een mogelijkheid die aan de FPD werd geboden om te achterhalen en te bewijzen welke het werkelijk verblijf was en, bijgevolg, of er samenwoning was. Het was/is immers duidelijk dat de werkelijke toestand dien(de)(t) te primeren op de pure inschrijving in de bevolkingsregisters.

Deze mogelijkheid werd weggelaten bij de wet van 8 december 2013, omdat na tien jaar toepassing van de wet van 22 maart 2001 was gebleken dat het bestaansmiddelenonderzoek vaak moeizaam verliep en er een lange tijd kon verlopen vooraleer de FPD over alle informatie beschikte, zeker ook omdat frequent vastgesteld werd dat geweigerd werd de nodige informatie ter beschikking te stellen door de (zogezegd) samenwonenden, waardoor uiteindelijk ook geen beslissing kon worden genomen omtrent het recht op de (verhoogde) IGO.

De wetswijziging maakt het thans voor de FPD een stuk eenvoudiger, aangezien zij er in beginsel mag van uitgaan dat er samenwoont is wanneer verschillende personen dezelfde hoofdverblijfplaats hebben.

Dat betekent evenwel niet dat het weerlegbaar vermoeden werd ingeruild voor een onweerlegbaar vermoeden, stelling die door appellante wordt aangekleefd, maar (enkel) dat de bewijslast wordt verschoven en dat het met andere woorden aan de aanvrager van de IGO zal zijn om te bewijzen dat, bij eenzelfde hoofdverblijfplaats, er toch geen sprake is van (kosten delende) samenwoning.

Artikel 6 § 1 IGO-wet, zoals gewijzigd door de wet van 8 december 2013, bepaalt in alinea 3 *“worden geacht dezelfde hoofdverblijfplaats te delen, de aanvrager en elke andere persoon die gewoonlijk met hem op dezelfde plaats verblijft”*. Alinea 4 voorziet dan weer dat *“het gewone verblijf blijkt uit de inschrijving in de bevolkingsregisters van de gemeente waar de verblijfplaats is gevestigd”*.

Het is evident dat beide alinea's samen moeten gelezen worden. De term 'geacht' in alinea 3 wijst op een 'beschouwen', 'een vermoeden', of een 'min of meerdere graad van zekerheid op basis van eigen inzichten', maar niet op een zeker en vaststaand gegeven. Dat het gewoonlijk verblijf volgens alinea 4 uit de bevolkingsregisters 'blijkt', wijst alweer niet op een absoluut vaststaand gegeven dat niet voor tegenbewijs vatbaar zou zijn, dat met andere woorden niet weerlegbaar zou zijn.

Uit de artikelen 1349, 1350 en 1352, al. 1 oud B.W. blijkt dat het wettelijk vermoeden diegene ontslaat van elk bewijs in wiens voordeel het werd ingesteld. In de regel is dit vermoeden evenwel weerlegbaar. Volgens artikel 1352, al. 2 oud B.W. werd geen bewijs tegen het wettelijk vermoeden toegelaten wanneer de wet, op grond van dit vermoeden, bepaalde handelingen nietig verklaart of de rechtsvordering ontzegt.

Dit wordt bevestigd door artikel 8.7 Boek VII B.W. inzake het nieuwe bewijsrecht dat sinds 1 november 2020 van toepassing is.

Het wettelijk vermoeden dat een wet met bepaalde rechtshandelingen of feiten verbindt, wijzigt het voorwerp van het bewijs of stelt, in voorkomend geval, degene ten voordele van wie het bestaat, ervan vrij het bewijs ervan te leveren. Het wettelijk vermoeden kan weerlegd worden, behalve (a) wanneer de wet anders bepaalt, (b) wanneer dit vermoeden tot nietigheid van een rechtshandeling leidt, (c) wanneer dit vermoeden tot de onontvankelijkheid van een vordering in rechte leidt.

In de thans hangende betwisting is dit geenszins het geval.

De vereenvoudiging van het werk voor de FPD die met de wetswijziging werd beoogd, werd ook daadwerkelijk gerealiseerd, aangezien ervan mocht worden uitgegaan ('geacht') dat de

hoofdverblijfplaats met de feitelijke situatie overeenstemde, maar nergens werd dit gekoppeld aan een onweerlegbaar wettelijk vermoeden waartegen het tegenbewijs niet mogelijk zou is.

Het zal dus integendeel vanaf 1 januari 2014 aan de IGO-aanvrager toekomen zélf met bewijzen op de proppen te komen en aan te tonen dat er, ondanks dezelfde hoofdverblijfplaats, geen sprake is van een samenwoning.

4.

Opdat de toekenning van een verhoogd basisbedrag verantwoord zou zijn, dient geïntimeerde te bewijzen dat hij zich niet bevindt in een situatie van samenwoning waardoor hij zich in een economisch-financieel voordelige(r) positie zou bevinden in vergelijking met iemand die samenwoont en waardoor de vaste levenskosten (levensmiddelen, medicatie, persoonlijke hygiëne, woonkosten, onderhoud van de woning en tuin, verzekering, nutskosten) kunnen worden gedeeld.

Omwille van zijn beperkte financiële middelen, stelt geïntimeerde dat hij opteerde voor het huren van een kamer of een studio, hetgeen tekenend is voor het doelpubliek van de IGO-uitkering. Op diezelfde verdieping zijn/waren er nog twee andere studio's of kamers voor privaat gebruik, met elk hun eigen leef- en slaapruiimte. De keuken bevindt zich dan weer in een ruimte die toegankelijk is voor de drie bewoners van deze verdieping.

Door geïntimeerde worden een resem stukken voorgebracht.

Vooreerst is er de huurovereenkomst op zijn naam (alleen). Bij aanvang van de huur in 2015 betaalde geïntimeerde een huurprijs van 500,00 €, wat later ingevolge indexatie is opgelopen tot circa 550,00 €. Ter zitting stelt geïntimeerde dat daarin ook de kosten (gas, water, elektriciteit) zijn opgenomen.

Mevrouw M. B., die sedert 2012 op hetzelfde adres staat ingeschreven, en mevrouw B. M. die nog maar recent op hetzelfde adres werd ingeschreven, zouden over een aparte huurovereenkomst beschikken; daarvan worden geen bewijzen voorgelegd. De aanvang van de drie contracten voor de afzonderlijke woonentiteiten is evenwel ruim gespreid in de tijd en niets wijst op een zekere onderlinge band tussen de huurders, noch relationeel, noch vanuit kostendelend oogpunt. Die overtuiging wordt nog versterkt door het feit dat geïntimeerde, onafhankelijk van de twee andere bewoners, op 27 januari 2021 verhuisd is.

Aparte tellers voor de nutsvoorzieningen zijn er niet. Bij het bepalen van de nutskosten voor elke bewoner wordt uitgegaan van één globale kost, dewelke vervolgens door drie wordt gedeeld en waarbij blijkbaar een inschatting wordt gemaakt op basis van de bestaande ruimtes. Dit wijst op zich zeker niet op een kostedelende situatie en deze kan ook allerminst afgeleid worden uit het feit dat, uit puur financiële noodzaak, geopteerd wordt voor dergelijke 'goedkope' (sic) manier om toch maar een dak boven het hoofd te hebben.

Er worden door geïntimeerde ten andere nog een aantal foto's voorgebracht waaruit blijkt dat, in strijd met hetgeen appellante beweert, er wel degelijk een aparte bel aanwezig is, alsook een aparte brievenbus.

Verder worden in de keuken verschillende kooktoestellen aangetroffen. De bewoners kunnen wel gebruik maken van deze ‘gezamenlijke keukenruimte’, maar elkeen beschikt over zijn eigen kookplaat en koelkast, zodat ook dáár niets wijst op een kostendelende situatie.

Het geheel der stukken laat ten andere vermoeden dat één bouwlaag wordt aangewend om er verschillende woonentiteiten in onder te brengen en waarbij eigenlijk huizen (nauwelijks die naam waardig) tegen woekerprijzen worden verhuurd aan personen die zich in een zeer kwetsbare situatie bevinden.

Door het OCMW werd voorts een sociaal onderzoek gevoerd waarbij zij tot het besluit kwam dat geïntimeerde als alleenstaande moest aanzien worden.

Dat was evenzeer het oordeel van de wijkagent, die verschillende keren poolshoogte kwam nemen.

Deze vaststellingen gebeurden weliswaar in het kader van het recht op OCMW-steun van geïntimeerde, waaruit uiteraard niet zomaar rechten kunnen worden gepuurd tegenover appellante, maar het vormt op zijn minst een indicatie, dewelke ondersteund wordt door de andere stukken in het dossier.

Hoewel een tegensprekelijk plaatsbezoek voor nóg méér duidelijkheid zou kunnen zorgen, is dit in de huidige stand van het geding niet (meer) aan de orde, aangezien geïntimeerde inmiddels verhuisd is, naar eigen beweringen omdat de eigenaar ondertussen verbouwingen wou uitvoeren en het appartement/kamer niet meer bewoonbaar was tijdens die verbouwingen ...

Uit het geheel van de voorhanden zijnde elementen en bewijzen blijkt evenwel ook nu reeds op voldoende wijze dat er in hoofde van geïntimeerde geen sprake is van ‘samenwoning’, noch in feite, noch in rechte.

Er zou hoogstens sprake kunnen zijn van een vorm van co-housing, met daarbij ontegensprekelijk één gemeenschappelijk element, namelijk de keukenruimte die gezamenlijk wordt gebruikt op het verdiep, maar waarbij verder voldoende wordt bewezen dat de twee, en later drie, bewoners totaal onafhankelijk van elkaar leefden en er geen sprake was van het gemeenschappelijk ten laste nemen van bepaalde kosten.

Geïntimeerde betreft een zelfstandig functionerende wooneenheid waarin leef- en slaapfunctie verenigd zijn. Enkel de keukenruimte is gemeenschappelijk, maar iedereen moet er zijn eigen potje koken op zijn eigen fornuis en beschikt over een aparte koelkast.

Niets wijst op een kostenbesparende samenwoning zodat appellante, louter op basis van eenzelfde hoofdverblijfplaats in de bevolkingsregisters, er ten onrechte van uitgegaan is dat geïntimeerde als samenwonende diende te worden beschouwd.

Het hoger beroep dient dan ook als ongegrond te worden afgewezen.

**OM DEZE REDENEN
HET ARBEIDSHOF BRUSSEL**

Rechtsprekend op tegenspraak, dit na beraadslaging.

Het arbeidshof stelt vast dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en in het bijzonder artikel 24 van deze wet, werd gerespecteerd.

Verwerpt alle verdere, ruimere of strijdige conclusies.

Verklaart het hoger beroep van de Federale Pensioendienst ontvankelijk, doch ongegrond.

Bevestigt het vonnis van 29 juni 2020 van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 6^e kamer, in de zaak met AR nr. 19/1047/A.

Veroordeelt appellante op grond van artikel 1017, 2^e lid Ger. W. tot de kosten van het geding in graad van hoger beroep, aan de zijde van appellante niet te vereffenen aangezien ze te haren laste blijven en aan de zijde van geïntimeerde op het bedrag van 131,18 € rechtsplegingsvergoeding in eerste aanleg en 174,94 € rechtsplegingsvergoeding in hoger beroep.

Legt de bijdrage van 20,00 € voor het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand zowel in eerste aanleg als in graad van hoger beroep, overeenkomstig artikel 1017, 2de lid Ger. W. ten laste van appellante.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit :

, raadsheer m.o.,
, raadsheer in sociale zaken, werkgever,
, raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
Bijgestaan door , waarnemend griffier-hoofd van dienst

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van 9 december 2021 door

, raadsheer m.o.,
, waarnemend griffier-hoofd van dienst